

ЗАКОН ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА САМОЛИЧНОСТ

Обн., ДВ, бр. 93 от 11.08.1998 г., в сила от 1.04.1999 г. т. 1, р. 6, № 686

Глава първа

БЪЛГАРСКИ ДОКУМЕНТИ ЗА САМОЛИЧНОСТ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 1. (1) Този закон урежда условията и реда за издаване, ползване и съхраняване на българските документи за самоличност.

(2) Българските документи за самоличност се издават от Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи и Министерството на транспорта съобразно предоставената им компетентност по този закон.

(3) Отказът за издаването на български документи за самоличност, отнемането им и налагането на други ограничения, свързани с тяхното ползване и съхранение, се уреждат с този закон.

Чл. 2. Българските документи за самоличност са собственост на държавата.

Чл. 3. (1) Българските документи за самоличност, издадени от компетентните органи, удостоверяват самоличността, а при необходимост - и гражданството на лицето, чрез съдържащите се в тях данни.

(2) Самоличността на гражданите на Република България може да се удостоверява и със заместващи документи, посочени в този закон.

(3) Самоличността на българските граждани може да се установява и с други документи по реда и в случаите, определени със закон.

Чл. 4. (1) Всеки български гражданин има право на документ за самоличност.

(2) Чужденец, пребиваващ на територията на Република България, има право на български документ за самоличност по реда и в случаите, определени със закон.

(3) Компетентните органи нямат право да отказват издаването, да отнемат или да задържат български документ за самоличност извън реда и случаите, определени със закон.

Чл. 5. Издаването на български документи за самоличност на непълнолетни и на поставени под ограничено запрещение лица се извършва лично, а на малолетни и на поставени под пълно запрещение лица - чрез техните законни представители.

Чл. 6. Гражданите са длъжни при поискване от компетентните длъжностни лица, определени със закон, да удостоверят своята самоличност.

Чл. 7. (1) Гражданите, притежатели на български документи за самоличност, са длъжни да ги пазят от повреждане, унищожаване или загубване.

(2) Гражданин, намерил чужд документ за самоличност, е длъжен да го предаде на органите на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 8. (1) Документите за самоличност се съхраняват от:

1. лицата, на чието име са издадени;
2. родителите или настойниците на малолетни лица, за които те отговарят;
3. законните представители на поставените под пълно запрещение лица;
4. длъжностните лица, упълномощени със закон.

(2) При загубване, кражба или унищожаване на български документ за самоличност лицата са длъжни в срок до 3 дни да заявят това пред най-близката служба на Министерството на вътрешните работи.

Чл. 9. (1) При промяна на името, единния граждански номер, постоянния адрес, пола, гражданството или при настъпили съществени и трайни изменения на образа лицето е длъжно да се снабди с нови документи за самоличност в срок до 30 дни.

(2) При издаване на нов документ за самоличност старият се връща.

Чл. 10. Българските документи за самоличност се предават на органа, който ги е издал, при:

1. смърт на притежателя;
2. загубване на българско гражданство;
3. установяване, че документът е нередовен;
4. отпадане на основанието за тяхното издаване или ползване.

Чл. 11. Никой няма право да дава или приема в залог, както и да използва или преотстъпва български документ за самоличност на друго лице.

Чл. 12. (1) Българските граждани, притежаващи документи за самоличност, издадени от друга държава, са задължени в срок до 60 дни от придобиването им да уведомят писмено компетентните български органи.

(2) Българските граждани, притежаващи и чужди документи за самоличност, в отношенията си с българските държавни институции са задължени да удостоверяват самоличността си с български документи за самоличност.

Раздел II

Видове български документи за самоличност

Чл. 13. (1) На българските граждани се издават следните документи за самоличност:

1. лична карта;
2. паспорт;
3. свидетелство за управление на моторно превозно средство.

(2) На българските граждани се издават и следните документи за самоличност, заместващи паспорта:

1. временен паспорт за завръщане в Република България;
2. граничен пропуск;
3. временен паспорт за окончателно напускане на Република България.

Чл. 14. На пребиваващите в Република България чужденци се издават следните документи за самоличност:

1. карта на продължително пребиваващ в Република България чужденец;
2. карта на постоянно пребиваващ в Република България чужденец;
3. карта на бежанец;
4. временна карта на бежанец;
5. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;
6. удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство;
7. временно удостоверение за напускане на Република България;

8. временна карта на чужденец.

Чл. 15. (1) Министерството на външните работи издава на влизащите в Република България чужденци стикер с българска виза.

(2) Стикерът с българска виза е валиден едновременно с редовен документ за задгранично пътуване.

Раздел III

Данни в българските документи за самоличност

Чл. 16. (1) Българските документи за самоличност съдържат следните задължителни лични данни:

1. имена;
2. дата на раждане;
3. единен граждански номер (или личен номер за чужденец);
4. пол;
5. гражданство.

(2) Наименованието на данните по ал. 1 се изписват на български и английски език.

Чл. 17. (1) За издаване на български документи за самоличност лицата подават заявление до компетентните органи.

(2) Заявлението се подписва лично в присъствието на упълномощено длъжностно лице.

Чл. 18. Заявлението за издаване на български документи за самоличност съдържа следните лични данни:

1. имена;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (или личен номер за чужденци);

6. гражданство;
7. променени имена;
8. псевдоним;
9. наличие на друго гражданство;
10. цвят на очите;
11. ръст;
12. особени белези;
13. постоянен адрес;
14. настоящ адрес;
15. образование;
16. професия;
17. месторабота;
18. научна степен и научно звание;
19. семейно положение;
20. телефон за връзка;
21. номер (номерата) на друг документ за самоличност, ако на лицето е издаван такъв, и на предишния документ за самоличност.

Чл. 19. Имената и месторождението на българските граждани в българските документи за самоличност се изписват на български език и с английска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.

Чл. 20. (1) Българските документи за самоличност са машинночитаеми.

(2) Машинночитаемата зона на българските документи за самоличност съдържа следните данни:

1. вид на документа;
2. органа, издал документа;
3. фамилия и други имена на притежателя на документа;

4. номер на документа;
5. гражданство на притежателя на документа;
6. дата на раждане на притежателя на документа;
7. пол на притежателя на документа;
8. дата на изтичане на валидността на документа;
9. единен граждански номер или личен номер на чужденец;
10. контролни цифри на данните по горните точки.

(3) Данните в машинночитаемата зона трябва да съответстват на данните във визуалната зона на документа за самоличност.

(4) Алинеи 1, 2 и 3 не се прилагат за свидетелството за управление на моторно превозно средство, което съответства на приетия от Европейския съюз унифициран образец на свидетелство за управление на моторно превозно средство.

(5) Останалите изисквания към форматите и данните в машинночитаемата зона се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 21. (1) Имената на чужденците в българските документи за самоличност се изписват по ред и брой, както са изписани в документите за задгранично пътуване, с които са влезли в Република България.

(2) Имената на чужденците в българските документи за самоличност се изписват и с българска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.

Чл. 22. (1) За издаването на български документи за самоличност лицата са длъжни да представят снимки, отговарящи на следните изисквания:

1. размер на снимката - 45 мм на 35 мм;
2. изобразеното на тях лице да е заснето фронтално;
3. височината на изобразеното лице от брадата до върха на главата да е между 25 мм и 35 мм.

(2) Останалите изисквания към снимките по ал. 1 се определят с акт на Министерския съвет.

Глава втора

ЛИЧНА КАРТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 23. Личната карта на българските граждани е основен идентификационен документ за самоличност, валиден на територията на Република България или на територията на друга държава съгласно международни договори.

Чл. 24. Всеки български гражданин може да притежава само една лична карта.

Чл. 25. Контролът по спазването на режима за ползване на личните карти се осъществява от органите на Министерството на вътрешните работи със съдействието на местната администрация.

Раздел II

Данни, съдържащи се в личната карта

Чл. 26. (1) Личната карта освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. ръст;
4. цвят на очите;
5. постоянен адрес;
6. подпис на притежателя;
7. номер на личната карта;
8. дата на издаване;
9. дата на изтичане на валидността;
10. органа на Министерството на вътрешните работи, издал личната карта;
11. особени белези.

(2) Заявлението за издаване на лична карта освен данните по чл. 18 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
2. братя и сестри (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
3. съпруг(а) (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
4. деца до 14 години (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
5. законен представител (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
6. указ на Президента на Република България за промяна на гражданството.

Чл. 27. (1) Всеки български гражданин е длъжен да посочи избрания от него постоянен адрес.

(2) На постоянния адрес гражданинът получава официални съобщения от органите на държавната администрация и от органите на съдебната власт.

(3) Постоянният адрес на гражданите служи за:

1. записване на всички промени, свързани с гражданското състояние на лицата в регистрите на населението;
2. връзка с данъчната администрация;
3. получаване на социални осигуровки и помощи;
4. оказване на безплатна медицинска помощ;
5. упражняване на избирателно право;
6. издаване на документи за самоличност и други документи, свързани с гражданското състояние на лицата;
7. друго основание, посочено в закон.

(4) Постоянният адрес може да съвпада с настоящия адрес.

Чл. 28. Българските граждани, живеещи предимно в чужбина, са длъжни да посочат в заявлението за издаване на лична карта и адрес на територията на държавата, където пребивават.

Раздел III

Издаване, подмяна и ползване на личните карти на гражданите на Република България

Чл. 29. (1) Всеки български гражданин, който живее на територията на страната, е длъжен в срок до 30 дни след навършване на 14-годишна възраст да поиска издаването на лична карта.

(2) Лицата, възстановили или придобили българско гражданство, са длъжни да поискат издаването на лична карта в срока по ал. 1 след получаване на удостоверение за това.

(3) Българските граждани, навършили 14-годишна възраст и пребиваващи в чужбина, след завръщането си в страната са длъжни в срока по ал. 1 да поискат издаването на лична карта.

Чл. 30. (1) Личните карти на българските граждани са срочни и безсрочни.

(2) Срочни лични карти се издават на лица от 14- до 18-годишна възраст със срок на валидност 4 години и на лица от 18- до 58-годишна възраст със срок на валидност 10 години. На лицата, навършили 58-годишна възраст, се издават безсрочни лични карти.

Чл. 31. Личните карти се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето след представяне на заявление и документи по гражданско състояние, издадени от местната администрация по ред, установен с акт на Министерския съвет.

Чл. 32. (1) Обявяват се за невалидни личните карти на лица:

1. загубили българско гражданство;
2. заявили, че личната им карта е изгубена, открадната или унищожена;
3. чиято лична карта е с изтекъл срок на валидност;
4. които имат промяна в личните данни;
5. променили постоянния си адрес;
6. които са починали.

(2) Невалидността се обявява от органа, издал личната карта на лицето.

Глава трета

ПАСПОРТИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ И ЗАМЕСТВАЩИ ГИ ДОКУМЕНТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 33. (1) Всеки български гражданин има право да напуска страната и да се завръща в нея с паспорт или заместващ го документ през определените за това места.

(2) Местата за преминаване на държавната граница се определят с акт на Министерския съвет.

(3) Правото по ал. 1 не подлежи на ограничения, освен ако те са предвидени със закон и са необходими за защитата на националната сигурност, обществения ред, здравето на гражданите или на правата и свободите на други граждани.

Чл. 34. (1) Паспортът е документ за преминаване на държавната граница на Република България и за пребиваване извън страната.

(2) Паспортът е основен идентификационен документ за самоличност на българските граждани и на територията на Република България.

(3) Българските граждани, притежаващи заместващи паспорта документи, могат да удостоверяят самоличността си с тях в рамките на срока, за който са издадени.

Чл. 35. Всеки гражданин на Република България има право само на един паспорт по чл. 38, т. 2.

Чл. 36. (1) Паспортите на българските граждани се издават със срок на валидност 5 години.

(2) Паспортите, издавани от Министерството на външните работи и от Министерството на транспорта, са със срок на валидност до 5 години.

(3) В случаите, когато паспортът е повреден, унищожен, изгубен, откраднат или страниците му са изчерпани, се издава нов паспорт.

Чл. 37. (1) Срокът на валидност на паспорта може да бъде продължен еднократно по изключение от дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина.

(2) Продължаването на валидността на паспорта се извършва след съгласуване с органа, който го е издал, за срок до 6 месеца на лица, на които предстои завръщане в страната.

Раздел II

Видове паспорти и заместващи ги документи

Чл. 38. За преминаване на държавната граница и пребиваване в чужбина се издават следните видове паспорти:

1. дипломатически паспорт - издава се от Министерството на външните работи на лица, определени с акт на Министерския съвет;
2. паспорт - издава се от Министерството на вътрешните работи на лица, които пътуват в чужбина;
3. моряшки паспорт - издава се от Държавната инспекция по корабоплаване на морски лица.

Чл. 39. За преминаване на държавната граница освен паспортите по чл. 38 се издават и следните заместващи ги документи:

1. временен паспорт за завръщане в Република България - издава се от българските дипломатически и консулски представителства в чужбина на български граждани без паспорти - със срок на валидност до 6 месеца;
2. граничен пропуск - издава се от Министерството на вътрешните работи на лица съгласно международни договори със срок до една година;
3. временен паспорт за окончателно напускане на Република България - издава се от Министерството на вътрешните работи на лица, загубили българско гражданство.

Чл. 40. (1) Цветовете на кориците на отделните видове паспорти са следните:

1. дипломатически паспорт - тъмносин;
2. паспорт - виненочервен (бордо);
3. моряшки паспорт - морскосин.

(2) Нюансите на цветовете на кориците на отделните видове паспорти и цветовете на кориците на заместващите ги документи се определят с акт на Министерския съвет.

(3) Върху лицевата страна на кориците на паспортите и заместващите ги документи се отпечатват:

1. гербът на Република България и текстът "Република България" на български и на английски език;
2. наименованието на съответния вид документ за самоличност на български и на английски език.

Раздел III

Данни, съдържащи се в паспортите и заместващите ги документи

Чл. 41. (1) Паспортите и заместващите ги документи освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат:

1. снимка на притежателя, както и данни за:
2. място на раждане;
3. постоянен адрес;
4. подпис на притежателя;
5. номер на паспорта;
6. дата на издаване;
7. дата на изтичане на валидността;
8. органа, издал паспорта.

(2) Заместващите паспорта документи не съдържат постоянен адрес.

(3) Заявлението за издаване на паспорти и заместващите ги документи освен данните по чл. 18 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
2. съпруг(а) (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);

3. деца до 14 години (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
4. законен представител (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
5. указ на Президента на Република България за промяна на гражданството.

(4) При издаването на паспорт на лица до 14-годишна възраст не се полага подпис.

Чл. 42. Отделни видове паспорти и заместващи ги документи освен данните по чл. 41 могат да съдържат и:

1. данни, свързани с професионалния и социалния статус на притежателя;
2. други данни, определени с акт на Министерския съвет.

Раздел IV

Ред за издаване на паспорти и на заместващи ги документи

Чл. 43. Паспорт или заместващ го документ се издава по заявление до съответния орган, след като лицето удостовери своята самоличност.

Чл. 44. Заявлението се подава лично, а по изключение - от упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

Чл. 45. Заявлението за издаване на паспорт на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава от техните родители, настойници или попечители.

Чл. 46. Към заявлението се прилагат:

1. документ за платена държавна такса;
2. удостоверение за раждане за лица под 18 години;
3. предишни паспорти;
4. снимки по образец.

Чл. 47. За издаване на моряшки паспорти се представят и:

1. писмо-искане от собственика или наемателя на кораба, с което се удостоверява, че лицето е назначено на длъжност, стажува или е включено в екипажа на друго основание;
2. свидетелство за правоспособност за корабните длъжности, за които се изисква правоспособност.

Чл. 48. (1) Паспортите се издават в срок до 30 дни от датата на подаване на заявлението.

(2) Когато заявлението за издаване на паспорт е подадено в консулски или дипломатически представителства в чужбина, срокът за издаване е до 90 дни.

Чл. 49. (1) Обявяват се за невалидни паспортите на лица:

1. загубили българско гражданство;
2. заявили, че паспортът е изгубен, откраднат или унищожен;
3. чийто паспорт е с изтекъл срок на валидност;
4. които имат промяна в личните данни, посочени в чл. 16, ал. 1;
5. които са починали.

(2) Невалидността се обявява от органа, издал паспорта.

Глава четвърта

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО

Раздел I

Общи положения

Чл. 50. (1) Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверяващ документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство.

(2) Свидетелството за управление на моторно превозно средство служи като идентификационен документ за самоличност на територията на Република България, когато лицето не може да представи друг документ за самоличност.

(3) Чужденците, притежаващи българско свидетелство за управление на моторно превозно средство, удостоверяват своята самоличност с документа за задгранично пътуване, с който са влезли в Република България, или с някои от документите, предвидени в чл. 59.

Чл. 51. (1) Свидетелството за управление на моторно превозно средство се издава от органите на Министерството на вътрешните работи на лица при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(2) Срокът на валидност на свидетелството за управление на моторно превозно средство е 10 години, а на лица с физически недостатъци - до 5 години.

Чл. 52. Чуждестранно свидетелство за управление на моторно превозно средство не може да се използва за удостоверяване на самоличността по смисъла на чл. 50, ал. 2.

Раздел II

Данни, съдържащи се в свидетелството за управление на моторно превозно средство

Чл. 53. (1) Свидетелството за управление на моторно превозно средство освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържа:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. наименование на населеното място от постоянния адрес;
4. подпис на притежателя;
5. номер на свидетелството;
6. дата на издаване на свидетелството;
7. място на издаване на свидетелството;
8. органа, издал свидетелството;
9. дата на изтичане на валидността на свидетелството;
10. категорията или категориите моторни превозни средства, за които е валидно свидетелството;
11. особени забележки (ограничителни условия за ползване на свидетелството).

(2) Заявлението за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство освен данните по чл. 18 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);

2. съпруг(а) (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец).

Чл. 54. Данните, съдържащи се в чл. 53, ал. 1, т. 3, 7 и 8, се изписват на български език и с английска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.

Глава пета

БЪЛГАРСКИ ДОКУМЕНТИ ЗА САМОЛИЧНОСТ, ИЗДАВАНИ НА ПРЕБИВАВАЩИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧУЖДЕНЦИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 55. На всеки чужденец, навършил 14 години, на когото е разрешено да пребивава в Република България за срок, по-голям от 3 месеца, се издава български документ за самоличност на пребиваващ в страната чужденец.

Чл. 56. Разрешенията и отказите за пребиваване в Република България на чужденци се регламентират със закон.

Чл. 57. (1) Българският документ за самоличност на чужденец е валиден на територията на Република България едновременно с националния му документ за задгранично пътуване.

(2) Лица без гражданство и търсещите бежански статут чужденци могат да удостоверяват самоличността си само с български документ за самоличност.

Чл. 58. Чужденец, пребиваващ на територията на Република България за срок до 3 месеца, удостоверява своята самоличност с документа за задгранично пътуване, с който е влязъл в страната.

Раздел II

Видове български документи за самоличност, издавани на пребиваващи в Република България чужденци

Чл. 59. На чужденците с разрешено пребиваване в Република България се издават следните видове български документи за самоличност:

1. карта на продължително пребиваващ в Република България чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи, със срок на валидност до една година;
2. карта на постоянно пребиваващ в Република България чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи за срок, в зависимост от валидността на националния паспорт, с който лицето е влязло в Република България;
3. временна карта на бежанец - издава се на чужденци, които са в процедура за предоставяне на бежански статут;
4. карта на бежанец - издава се на лица със статут на бежанец със срок на валидност до 3 години;
5. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;
6. удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци, които имат статут на лице без гражданство и разрешено постоянно пребиваване на територията на Република България;
7. временна карта на чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци, чиито национални документи за самоличност са отнети в случаите, предвидени със закон;
8. стикер с българска виза - издава се на чужденци от дипломатическите или консулските представителства на Република България в чужбина и служи за влизане и преминаване през страната.

Чл. 60. Документите, удостоверяващи самоличността на бежанци, пребиваващи на територията на Република България, се издават от Министерството на вътрешните работи.

Раздел III

Данни, съдържащи се в документите за самоличност на чужденци

Чл. 61. (1) Българските документи за самоличност на чужденци освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. ръст;

4. цвят на очите;
5. постоянен адрес;
6. подпис на притежателя;
7. номер на документа;
8. дата на издаване;
9. дата на изтичане на валидността;
10. органа, издал документа;
11. други данни, предвидени със закон.

(2) Постоянният адрес се вписва в документите за самоличност на чужденци, които имат разрешение за постоянно пребиваване на територията на Република България или разрешен статут на бежанец.

(3) На продължително пребиваващите в страната чужденци или на тези, които са в процедура за предоставяне на бежански статут, в документите за самоличност се вписва настоящият адрес.

Чл. 62. Български документ за самоличност на чужденец се издава по заявление до съответния орган срещу представен документ за задгранично пътуване, с който чужденецът е влязъл в страната.

Чл. 63. Заявлението за издаване на български документ за самоличност на чужденец освен данните по чл. 18 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
2. братя и сестри (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);
3. съпруг(а) (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец, бил(а) ли е български гражданин и от кога до кога, местопребиваване в момента);
4. деца до 14 години (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);
5. законен представител (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);

6. указ на Президента на Република България за промяна на гражданството;
7. адрес в чужбина;
8. занятие в чужбина;
9. документ за задгранично пътуване (серия, номер, дата, място на издаване и срок на валидност);
10. виза (вид, номер и дата на издаване, място на издаване и срок на пребиваване, посочен във визата);
11. дата и място на влизане в Република България;
12. цел на идването в Република България;
13. основание, на което е разрешено пребиваване в Република България;
14. продължителност на пребиваването в Република България;
15. адрес в Република България (имена на собственика или ползвателя на жилището);
16. данни за учрежденията, организациите и лицата, поемащи издръжката на лицето;
17. било ли е лицето български гражданин, от кога до кога и под какви имена;
18. придружаващи го лица под 14 години, вписани в паспорта, над които лицето има родителски или настойнически права (имена, гражданство, дата на раждане, място на раждане, адреси, персонални номера);
19. данни за предишни пребивавания в Република България (кога, за какъв период, адреси);
20. други данни, предвидени със закон.

Чл. 64. Редът и начинът за издаване на документи за самоличност на чужденци се регламентират с акт на Министерския съвет.

Глава шеста

ИНФОРМАЦИОННИ ФОНДОВЕ С ДАННИ, СВЪРЗАНИ С БЪЛГАРСКИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА САМОЛИЧНОСТ

Раздел I

Създаване на информационните фондове и съхраняване на данни в тях

Чл. 65. (1) За издаване, ползване и съхраняване на българските документи за самоличност се създават и поддържат документални, картотечни и автоматизирани информационни фондове, съдържащи:

1. данни от документите за самоличност и заявленията за издаването им;
2. предишни значения на личните данни от документите за самоличност и заявленията за издаването им;
3. служебни (нелични) данни, свързани с документите за самоличност.

(2) При създаването на автоматизираните информационни фондове по ал. 1 може да се използват и данни от други информационни фондове, регламентирани със закон.

(3) На основата на автоматизираните информационни фондове по ал. 1 се създава Национален автоматизиран информационен фонд за българските документи за самоличност.

Чл. 66. (1) Данните за наложените мерки за държавна принуда, свързани с българските документи за самоличност, се съхраняват в отделен информационен фонд.

(2) В информационния фонд по ал. 1 се съхраняват и данни за наложени мерки за държавна принуда, свързани с документите за самоличност на чужденци или пребиваването им в Република България.

Чл. 67. Автоматизираните информационни фондове по чл. 65 и 66 се съхраняват отделно и независимо от други автоматизирани информационни фондове, освен ако в закон е предвидено друго.

Чл. 68. Технологичните изисквания към създаването и съхраняването на информационните фондове се определят с акт на Министерския съвет.

Раздел II

Използване и защиты на информационните фондове

Чл. 69. (1) Ведомствата, които издават документите за самоличност, използват данните, съхранявани в информационните фондове за административно обслужване на населението.

(2) Допуска се използването на данни от информационните фондове по законоустановен ред при заплахата за националната сигурност, за разкриване, предотвратяване и пресичане на престъпления, както и при нарушения на обществения ред.

Чл. 70. (1) Данните от информационните фондове за българските документи за самоличност се предоставят на:

1. държавни органи и организации съобразно законоустановените им правомощия;
2. български и чуждестранни граждани, притежаващи български документи за самоличност, само ако данните не засягат трети лица;
3. български и чуждестранни юридически лица на основата на закон или с акт на съдебната власт.

(2) Предоставянето на данни на чуждестранни официални представители в Република България се извършва чрез Министерството на външните работи съобразно ратифицираните от българската държава двустранни и многостранни международни договори.

(3) Български и чужди граждани, притежаващи български документ за самоличност, имат право да получават информация, съхранявана във фондовете с данни, свързани с българските документи за самоличност и отнасящи се до трети лица, само на основание на закон или с акт на съдебната власт.

(4) Данните по ал. 1, 2 и 3 се предоставят по ред, определен с акт на Министерския съвет.

Чл. 71. Отказът за предоставяне на информация за данни от информационните фондове, регламентирани в този закон, може да се обжалва по реда, предвиден в Закона за административното производство.

Чл. 72. За защита на данните, съхранявани в информационните фондове за българските документи за самоличност от случайно или неразрешено унищожаване, както и при случайно загубване и неразрешен достъп, изменение или разпространение, се вземат специални осигурителни мерки в съответствие с Конвенцията за защита на лицата при автоматизирана обработка на лични данни по ред, утвърден от Министерския съвет.

Чл. 73. (1) Органите, физическите и юридическите лица, получили данни от информационните фондове, в случай на установена неточност в тях могат да поискат тяхната корекция от органа, който им ги е предоставил.

(2) Корекция на данните по ал. 1 се извършва от органа, имащ законова компетенция за тяхната достоверност.

Глава седма

МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА

Раздел I

Принудителни административни мерки

Чл. 74. (1) Личните карти временно се отнемат при:

1. наложена мярка за неотклонение "задържане под стража";
2. настаняване в местата за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода";
3. изтърпяване на административна мярка "задържане в поделенията на Министерството на вътрешните работи";
4. други случаи, определени в закон.

(2) Личната карта се връща на притежателя, когато отпаднат основанията за нейното отнемане.

Чл. 75. Не се разрешава напускане на страната, а паспортите и заместващите ги документи не се издават или издадените се отнемат на:

1. лица, за които има достатъчно данни, че с пътуването си застрашават непосредствено сигурността на Република България;
2. малолетни, непълнолетни и поставени под запрещение, когато няма писмено съгласие за пътуването им в чужбина от техните родители, настойници или попечители;
3. лица, по отношение на които е повдигнато обвинение за престъпление от общ характер, за което се предвижда лишаване от свобода повече от три години, както и на осъдените за такива престъпления, до започване изтърпяването на наложеното им наказание, с изключение на случаите по чл. 66 от Наказателния кодекс;

4. лица, които са осъдени да плащат другиму издръжка и не са я осигурили за срока на пребиваването си в чужбина;

5. лица, които имат парични задължения към държавата в големи размери, установени с влязъл в сила акт на компетентния орган или установени по съдебен ред, освен ако представят надлежно обезпечение.

Чл. 76. Може да не се разреши напускане на страната, паспорти и заместващи ги документи да не се издават, а издадените да се отнемат на:

1. лица, по отношение на които е повдигнато обвинение за умишлено престъпление от общ характер, за което се предвижда лишаване от свобода до три години, и на осъдени за такива престъпления, до изтърпяване на наложеното им наказание;

2. лица, осъждани за умишлени престъпления от общ характер, но нереабилитирани;

3. лица, които имат парични задължения в големи размери към български физически и юридически лица, установени по съдебен ред, освен ако личното им имущество покрива задължението или ако представят надлежно обезпечение;

4. лица, които при подаване на заявление за издаване на паспорт или други документи за преминаване на държавната граница са съобщили неверни данни, свързани с основания за отказ или с обстоятелства по загубване, открадване или унищожаване на издадения им паспорт или заместващ го документ - за срок от една година от подаване на заявлението;

5. лица, които по време на пребиваването си в друга държава са извършили нарушения на нейното законодателство - една година от получаване на официално писмо от Министерството на външните работи за извършеното нарушение;

6. лица, принудително изведени или експулсирани от друга държава за нарушения на паспортно-визовия режим - за срок от една година от получаване на официално писмо от Министерството на външните работи за извършеното нарушение;

7. лица, наказвани повторно за нарушаване на българското митническо, данъчно или валутно законодателство - за срок от една година от изпълнението на последното наказание;

8. лица, които са обявили за изгубен, откраднат или физически унищожен документ за самоличност и е установено, че продължават да го използват.

Чл. 77. На лицата, намиращи се извън Република България, с наложени принудителни административни мерки по чл. 75 и 76 се издава временен паспорт за завръщане в страната.

Чл. 78. Принудителните административни мерки се прилагат с мотивирана заповед от министъра на вътрешните работи или от упълномощени от него длъжностни лица.

Чл. 79. Издаването на заповедите по чл. 78 се извършва по реда, предвиден в Закона за административното производство, а обжалването им - по Закона за Върховния административен съд.

Раздел II

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 80. Наказва се с глоба от 50 000 до 300 000 лв. лице, което:

1. използва подправени или чужди документи за самоличност, ако не подлежи на по-тежко наказание;
2. отнеме, задържи без съгласие на притежателя, укрие или унищожи документ за самоличност на друго лице;
3. приеме или даде в залог или преотстъпи български документ за самоличност;
4. осуети получаването на официални и други съобщения от органите на държавната администрация и съдебната власт на посочения от него постоянен адрес;
5. не представи документ за самоличност при поискване от компетентните длъжностни лица;
6. използва нередовен документ за самоличност;
7. повторно загуби, унищожи или повреди български документ за самоличност.

Чл. 81. (1) Наказва се с глоба от 20 000 до 150 000 лв. български гражданин, който:

1. не поиска издаването на български документ за самоличност в определените в този закон срокове;

2. не обяви пред компетентните български органи придобиването на документи за самоличност, издадени от друга държава, в определения за това срок;
3. загуби, повреди или унищожи български документ за самоличност;
4. попречи на упълномощените органи да извършат проверка за установяване на самоличността му;
5. не представи документа за самоличност на органа, който го е издал, в 3-месечен срок след изтичане на неговата валидност;
6. обяви неверни данни при подаване на заявление за издаване на документи за самоличност, ако не подлежи на по-тежко наказание по друг закон;
7. използва нередовни български документи за самоличност;
8. не подмени документите си за самоличност в срок от 30 дни при промяна в имената, персоналните данни или трайни и съществени изменения на образа;
9. не направи необходимото като законен представител за снабдяване с документ за самоличност на лицето, което представлява.

(2) Ако деянието по ал. 1 е извършено от чужд гражданин, глобата е до 3,000,000 лв.

Чл. 82. За маловажни нарушения на този закон се налага глоба по квитанция до 20 000 лв. от упълномощените за това длъжностни лица.

Чл. 83. За нарушения на този закон, за които не е предвидено друго наказание, се налага глоба от 10 000 до 100 000 лв.

Чл. 84. (1) Нарушенията се установяват с актове, съставени от компетентни длъжностни лица, упълномощени от ръководителите на ведомствата по чл. 1, ал. 2 от този закон.

(2) Въз основа на съставените актове ръководителите на ведомствата по ал. 1 или упълномощените от тях длъжностни лица издават наказателни постановления.

(3) Установяването на нарушенията и издаването на наказателните постановления се извършват по реда, определен в Закона за административните нарушения и наказания, а обжалването им - по Закона за Върховния административен съд.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Документ за самоличност" е удостоверителен документ, издаден от компетентните органи на Република България с цел индивидуална идентификация на българските и чуждестранните граждани.

2. "Нередовен документ за самоличност" е този, който:

а) не е издаден по реда на този закон и не съдържа данните, предвидени в него;

б) не е официално заверен от органа, който го е издал, или е издаден от лице или орган, които не са компетентни;

в) не позволява установяване самоличността на притежателя му по снимката;

г) има преправки, зачертавания, заличавания, добавки и други в данните;

д) има следи от подмяна на снимката, печатът е неясен или изображението на лицето на снимката не съвпада с действителния му образ;

е) е с липсващи страници или с прибавени нови не от органа, който го е издал;

ж) е с изтекъл срок на валидност.

3. "Постоянен адрес" е адресът в населено място на територията на Република България, където гражданинът е вписан в регистъра на населението.

4. "Настоящ адрес" може да бъде постоянният адрес или друг адрес, на който лицето живее.

5. "Парични задължения в големи размери" са тези, които надхвърлят 5 000 000 лв.

6. "Трайни изменения в образа" са: възрастови изменения; изменения, предизвикани от заболявания, травми, хирургическа намеса и др., които не позволяват идентификация на лицето по снимка, направена преди настъпването им.

7. "Транслитерация" е процес на пресъздаване (трансформиране) на букви или срички от един език в писмени знаци на друг език.

8. "Морски лица" са физически лица, които изпълняват длъжности на кораб или са включени в списъка на екипажа на някакво друго основание. "Морски лица" са и

физическите лица, които на брега изпълняват длъжност, свързана с корабоплаването или контрола върху него.

9. "Машинночитаемите документи за самоличност" са документи, изготвени според изискванията на Международната организация за гражданска авиация (ICAO) за машинночитаеми пътнически документи DOC 9303.

10. "Визуална зона" в документите за самоличност е зоната с лични данни за притежателя на документа, позволяваща визуалната им проверка без технически средства.

11. "Машинночитаемата зона" в документите за самоличност е зоната, позволяваща визуална и оптична знакова проверка с технически средства според изискванията ISO1073-2 на Международната организация за стандартизация, с тип на шрифта на отпечатаните данни "OCR-B".

12. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказанието, наложено за същото по вид нарушение.

13. "Лични данни" означават всяка информация относно определено физическо лице.

14. "Автоматизирана обработка" - включва следните операции, извършвани изцяло или частично чрез машини: регистриране на данни, извършване на логически или аритметически операции по отношение на тези данни, тяхното изменение, изтриване, извадки или разпространение.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Българските документи за самоличност се изработват съгласно препоръките на ICAO DOC 9303 в следните формати:

1. паспорт на български гражданин - формат ID-3;
2. изселнически паспорт и удостоверения за пътуване зад граница на чужденци - формат ID-3;
3. стикер с българска виза - формат А;
4. останалите български документи за самоличност - формат ID-1.

§ 3. Образците на български документи за самоличност, специалните защитни елементи, включително и изборът на материал за изработването им, се утвърждават с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи и министъра на транспорта. § 4. Образците на заявленията за издаване на български документи за самоличност

се утвърждават от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

§ 5. Този закон отменя:

1. Указ № 2772 за паспортите и адресната регистрация на гражданите на Република България (обн., ДВ, бр. 100 от 1980 г.; изм., бр. 11 от 1998 г.).
2. Закона за задграничните паспорти (обн., ДВ, бр. 92 от 1969 г.; изм., бр. 38 от 1989 г., бр. 7 от 1991 г.; попр., бр. 9 от 1991 г.; изм., бр. 11 от 1998 г.).
3. Закона за моряшките паспорти (ДВ, бр. 42 от 1994 г.).

§ 6. Член 102 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 67 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г. и бр. 70 от 1998 г.) се изменя така:

"Чл. 102. (1) На всеки военнослужещ на наборна военна служба се издава военна книжка, заверена от командира или началника на поделението. В нея се отразяват длъжността и званието му, както и други данни, посочени в уставите на въоръжените сили.

(2) Документите за самоличност, издадени по реда на Закона за българските документи за самоличност, се съхраняват в поделението, където военнослужещият отбива военната си служба."

§ 7. В чл. 11 от Закона за пребиваване на чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 93 от 1972 г.; изм., бр. 36 от 1979 г., бр. 17 от 1987 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 53 от 1989 г., бр. 27 от 1994 г., бр. 120 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.) се правят следните изменения:

1. В ал. 2 изречение второ се заличава.
2. В ал. 3 изразът "удостоверение за самоличност" се заменя с "карта на постоянно пребиваващ в Република България чужденец".

§ 8. До влизането в сила на Закона за българските документи за самоличност се прилага действащото в момента законодателство.

§ 9. Издадените документи за самоличност по действащото законодателство са валидни и се подменят в зависимост от вида им от момента на влизането в сила на този закон, както следва:

1. паспорт на гражданин на Република България - с лична карта на гражданин на Република България в срок до три години;

2. дипломатически паспорт, служебен паспорт, задграничен паспорт и моряшки паспорт на български гражданин - с дипломатически паспорт, паспорт и моряшки паспорт на български гражданин в срок до две години;
3. свидетелство за управление на моторно превозно средство - със свидетелство за управление на моторно превозно средство по този закон в срок до две години;
4. пасаван (пътен лист) за завръщане в Република България, служебен пропуск, пътен лист за окончателно напускане на Република България на лица, освободени от българско гражданство - с временен паспорт за завръщане в Република България, граничен пропуск, временен паспорт за окончателно напускане на Република България в срок до две години;
5. удостоверение за самоличност на чужденец, удостоверение за самоличност на бежанец, удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство, удостоверение за пътуване зад граница на бежанец - с карта на временно пребиваващ в Република България чужденец, карта на постоянно пребиваващ в Република България чужденец, карта на бежанец, временна карта на бежанец, удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство, удостоверение за пътуване зад граница на бежанец, удостоверение за напускане на Република България, временна карта на чужденец и стикер с българска виза в срок до две години.

§ 10. За издаване на български документи за самоличност и за предоставяне на данни от информационните фондове се събират такси по ред и в размер, определени с акт на Министерския съвет.

§ 11. Законът влиза в сила от 1.04.1999 г.

§ 12. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи, на министъра на външните работи и на министъра на транспорта.